

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Quares incommodo non paruo affecit Antwerpienses. Cumq; illi se aliquando exaduerso in armis ostendissent, Gandauenses prodeūtes magna multitudine, non longē Antwerpia, in fluminis ripa ligneum sibi firmauēre praesidiū, Roboream appellant domū. Ex aduerso aut iuxta Carthusiam firmatū est simile ab Antwerpiensibus receptaculum, Trūcalis domus, vt alternis minis sibi obiacerent, ictibus vanis bombardarū tonantes in aēra. Adiere deinde ducem multi nobiles, qui auxilia illi in Flandriam obtulerunt: sed non erat Maximilianus princeps oppugnare sui filij ditionem. Inter alios Wilhelmus de Arberg, cum apud ducem contempta videretur, quā afferebat, opera, se Gādauensibus in ducē praeuit capitaneum: Sed neq; ibi acceptum habuēre virum sanguinariū. Vocabant Gandauenses Antoniū de Burgundia: Sed illo recusante, Iacobus de Sabaudia, de Remont, & sancti Pauli comes adsciscitur. Ille veniens, conciliū Brugis contraxit, ex animo agens de concordia inter partes, ne regis sui incurreret offensam, si precipitaret bellū, quod regi displicere videbatur: nam ex illius erat sententia, futurum socerum suum non excludi gubernatione terrarum, & ab administratione rerum filij sui. Sed non erat quod duras posset inflectere ceruices Flamingorū.

CAPVT XXXV.

Interim dux Maximilianus in Selandia sedit pro tribunali, vocans in iudicium Wulfardum dominum de Veris, quod contra se dominum suum defendisset Traiectenses. Ille locis se tutis continet. Discedente duce, ille reuersus puniuit quosdam ex subditis, qui praesente duce in se dixisse testimonium ferrentur: Nec fides diutius ille prouincia, sarcinis compositis, cū vxore liberisq; cōtendit Gandauū, q̄ nusq; alibi securus à duce videre.

videretur, accusabatq; ducem apud amicos in Francia, quod vxor eius indè orta esset, fingens quod filias suas dux Alemannis suis copulare coniuges miteretur, ut odium illi conflaret. Indè rectores oppidorum in Flandria principalium, missis literis, capitaneos sollicitabant, magnis promissis inuitates, ad gerendum bellum in ducem. Dux autem mouens ex Mechlinia, non contemnendo exercitu descendit in Flandriam, Alostum, Teuremondam, Aldenardū, & reliqua opportuna loca in potestatem accepturus. Primum Aldenardum minis eius concessit: Indè Teuremonda. Multa fiunt leuia praelia, incommoda, damna sine fine, vastationibus, incendijs, gladijs. Flandrenses militum Francorum insolentiam non ferentes, se ab illis absolunt, versusq; in Francos dux, saepe eos prosligauit, qui starent pro urbibus: In oppidis (ut fit) varia hominum studia conciuere crebra in illis turbam: Nam qui ducem ausi sunt vel nominare, mox ut proditores proscribuntur. Hunc rerum statum miscratus ipse dux, cum non posset in authores infamia sua vindicare, quod eum dicerent dilapidatorem rerum filij, inutilem terrarum gubernatorem, venisse ad eos inopem ut saginaretur, nihil eum suis viribus posse. Maiorem exindè manum militū dux ipse contraxit, ut ostenderet contumacibus fabulatoribus, quid mererentur. Ergò multis locis Flandrenses sternuntur: In Niniuero, in Geraldi monte, ceterisq; locis: Nec illis profuit Gallica militia quam habuere. Vltor superbia Deus adstuit duci, & vindicauit in contumaces: nisi quod authores scelerum, gubernatores maiorum urbium non attigit: Vastitas tamen terra pertinet & pertingit ad omnes. Interea cum multa saepe fierent in inquirenda inueniendaq; pacis media, per principes, per submissos oratores,

per

per clerum regionum: nihil tale potuit excogitari, quo placarentur animi Flandriam gubernantium: Pertinax erat studium partium. Videbatur æqua deposcere Maximilianus, vt tradito in manus eius filio, sex vtrinq; arbitris causa mandaretur agenda. Sed nihil apud pertinaces. Arbitrabantur, id quod verisimile fuit, si semel in paternas manus filius recidisset, difficile iterum eruere fore: Nec tamen formidabant puellam germanam in manus dare Francorum. Sed durius illis visum, carere puero quàm puella? Illa enim transiit in ius mariti.

CAPVT XXXVI.

PER quod tempus, nè diu Saxonia inconcussa maneret, Henningus Hildesemensis episcopus, qui multa fecit priusquàm ad tranquillam ecclesiæ suæ gubernationem perueniret: cum post septem annos persentiret necdum esse emollitos ad plenum suorum in se animos, & ad tranquillitatem iam grandæuus adspiraret: cum propinquo suo Bertoldo Verdensi episcopo loquutus, modesta sibi reseruata portione egit, vt ille acciperet ecclesiæ apostolica prouisione, suæ nihilominus Verdensis administrationem papali prouisione, consentiente vtroq; capitulo, retineret: Idq; annuentibus virobq; patribus in capitulis, prouidente summo pontifice, ita est constitutum. Henningus apud ecclesiæ quiete sibi constituta, totus in Deum conuertitur. Bertoldus multa nobilitate stipatus, ad Hildesensem ecclesiæ omnium gratulatione introducit. Non tamen fuit diuturna eius ad ciuitatem & ciuium in se tranquilla conuersio, quod neq; integro affectu ciuitas dimisisset Henningum suum, pro quo tanto labore sudasset, & iam apud Bertoldum licere sibi quod merita præsumeret, non videret. Itaq; aduersan-